

برای جرم «تخریب اموال عمومی» چه مجازات هایی در نظر گرفته شده است؟

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ بنابراین، امروز تلاش داریم تا موضوع «تخریب اموال عمومی» را بررسی کنیم.

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ بنابراین، امروز تلاش داریم تا موضوع «تخریب اموال عمومی» را بررسی کنیم.

بعضی از عادات دارند موقع حرف زدن یا عصبانیت یا هر حالت دیگری با چیزی مشغول باشند. انگار دوست دارند هیجان خود را روی وسایلی که مال خودشان نیست خالی کنند و سر این وسایل تلافی در بیاورند. این افراد مجازات می شوند، نمی دانید چطور؟ سطرهای بعدی را همراه ما باشید.

در دنیا این افراد را یعنی آنهایی که بعد از مکالمه با تلفن عمومی گوشی آن را می کنند و با خود می برند یا این که زیر یک مجسمه یا یک کتیبه باستانی با چاقو حکاکی می کنند یا افرادی مانند اینها را وندال و گویند و قانون، مجازات بسیار سختی را برای آنها در نظر گرفته است.

در قانون، تخریب، ویران کردن و نابود کردن و تحریق سوزاندن و آتش زدن تعریف شده است. اعمالی که غالباً ترس و وحشت عمومی به همراه دارد و به دلیل ایجاد همین ترس است که در قوانین جزایی مورد تاکید و توجه قرار گرفته است و برای آن نیز مجازات های سنگینی در نظر گرفته اند.

جرم تخریب عبارت است از نابود کردن یا ایراد خسارت به مال غیر که این ورود خسارت یا نابودی می تواند به شیوه های مختلفی باشد از قبیل شکستن، خراب کردن، آتش زدن و...

بد نیست این را بدانید که این جرم از جرایم عمدی به حساب می آید و مرتکب باید برای محقق شدن آن حتماً اراده داشته باشد. یعنی فرد باید با رفتار ارادی مبادرت به ارتکاب جرم کرده باشد.

البته شرط دیگری نیز نیاز است به این قرار که مرتکب باید قصد مجرمانه داشته باشد و در کنار این قصد، باید بداند که این مال متعلق به دولت و مردم است و به این ترتیب است که جرم محقق می شود یعنی اگر کسی حین خراب کردن یک وسیله نداند آن مال متعلق به دولت است و بعد از تخریب متوجه این مساله شود، دیگر جرم تخریب اموال عمومی که مجازات سنگینی نیز دارد، محقق نشده است.

مدام تاکید می کنیم که نباید سراغ اموال عمومی بروید. به این معنی که یکسری از وسایل هستند که به شخص تعلق ندارند و مال همه مردم هستند. در ادامه این موارد را فهرست می کنیم تا دیگر بهانه ای برای این مورد نداشته باشید.

بناهای تاریخی و اماکن مذهبی، مجسمه های نصب شده در میداين، پارک ها و اماکن عمومی، سینماها، آسانسورها، پارک ها و فضاهای سبز عمومی، چراغ ها، راهنمایی، صندلی ها، اتوبوس و مترو، کتاب ها، کتابخانه ها، تلفن های عمومی، صندوق ها، پست و ده ها موضوع مورد تخریب دیگر از جمله موضوعاتی هستند که در اثر وندالیسم متحمل خسارات و صدمات شده و مورد تخریب قرار می گیرند. یادتان باشد این ها اموال عمومی هستند اما فرد حق ندارد به اموال دولتی هم صدمه بزند.

در ماده 26 قانون مدنی اموال دولتی اینطور تعریف شده است: «اموال دولتی که معد است برای مصالح یا انتفاعات عمومی مثل استحکامات و قلاع و خندق ها و خاکریزهای نظامی و قورخانه و اسلحه و غیره و سفاین نظامی و همچنین اثاثیه و عمارات دولتی و سیمهای تلگرافی دولتی و موزه ها و کتابخانه ها و های عمومی و آثار تاریخی و امثال آنها و بالجملة آنچه که از اموال منقوله و غیر منقوله که دولت به عنوان مصالح عمومی و منافع ملی

در تحت تصرف دارد قابل تملک خصوصی نیست و همچنین است اموالی که موافق مصالح عمومی به ایالت و یا ولایت یا ناحیه یا شهری اختصاص یافته باشد.؛

یادتان باشد دولتی برای این که بتواند خدمات خاصی را ارائه و وظایف خود را انجام دهند به وسایلی نیاز دارد که هیچکس حق ندارد آنها را خراب کند. این اموال به دسته‌های زیر تقسیم می‌شوند:

1) اموالی که ملک دولت است: موسسات عمومی؛ حق مالکیتی مانند سایر اشخاص بر این اموال دارند. با این که قوانین، تصرفات دولت را در این اشیاء نیز تا اندازه‌ای محدود کرده است، ولی حق دولت بر اموال دولتی به معنی خاص شبیه حق مالکیت افراد بر سایر اموال است.

2) اموال و مشترکات عمومی: که برای استفاده مستقیم تمام مردم آماده است، یا اختصاص به حفظ مصالح عمومی داده شده و دولت، تنها از جهت ولایتی که بر عموم دارد، می‌تواند آن را اداره کند؛ مانند پل‌ها، موزه‌ها و معابر عمومی.

البته داستان این دارایی‌ها به همین جا ختم نمی‌شود و خیلی چیزهای دیگر مانند کشتی‌های تجاری، ترکه بدون وارث، و جنگل‌ها و کلی چیز دیگر می‌شود.

حالا که با اموال دولتی و عمومی آشنا شدید و می‌دانید قانون چه نگاهی به تخریب آنها دارد بد نیست این را نیز در نظر داشته باشید که مجازات‌های قانونی این اعمال چیست. خب کسی که همه این‌ها را بداند و دست به تخریب مالی به زند که متعلق به همه است باید نقره داغ هم بشود.

ماده 687 قانون تعزیرات مصوب 1375 مقرر می‌دارد: هر کس در وسایل و تاسیسات مورد استفاده عمومی از قبیل شبکه‌های آب و فاضلاب، برق، نفت، گاز، پست و تلگراف و تلفن و مراکز فرکانس و ماکروویو (مخابرات) و رادیو و تلویزیون و متعلقات مربوط به آنها اعم از سد و کانال و انشعاب لوله‌کشی و نیروگاه‌های برق و خطوط انتقال نیرو و مخابرات (کابل‌های هوایی یا زمینی یا نوری) و دستگاه‌های تولید و توزیع و انتقال آنها که به هزینه یا سرمایه دولت یا با سرمایه مشترک دولت و بخش غیردولتی یا توسط بخش خصوصی برای استفاده عمومی ایجاد شده و همچنین در علایم راهنمایی و رانندگی و سایر علایمی که به منظور حفظ جان اشخاص یا تامین تاسیسات فوق یا شوارع و جاده‌ها نصب شده است، مرتکب تخریب یا ایجاد حریق یا از کار انداختن یا هر نوع خرابکاری دیگر شود بدون آنکه منظور او اخلال در نظم و امنیت عمومی باشد به حبس از سه ماه تا ده سال (حبس تعزیری درجه 4) محکوم خواهد شد.

البته خیلی هم جای نگرانی نیست زیر شروطی برای اجرای این ماده در نظر گرفته شده است. مثلا اینکه این اموال باید مورد استفاده عموم مردم باشد و دیگری این که مجازات شروع به این جرایم یک تا سه سال حبس است. اما اگر بحث آتش زدن به میان بیاید مجازات کمی سنگین‌تر می‌شود.

آتش زدن یکی از نمونه‌های سنگین جرم و تخریب کیفری است که به دلیل ترس و وحشت بیشتر و خسارات سنگین‌تری که ایجاد می‌کند، مجازات شدیدتری نسبت به تخریب ساده دارد.

ماده 675 قانون تعزیرات مصوب 1370 مقرر می‌دارد: هرکس عمدا عمارت یا بنا یا کشتی یا هواپیما یا کارخانه یا انبار و بطور کلی هر محل مسکونی یا معد برای سکنی یا جنگل یا خرمن یا هر نوع محصول زراعی یا اشجار یا مزارع یا باغ‌های متعلق به دیگری را آتش بزند به حبس از دو تا پنج سال محکوم می‌شود؛ تبصره 1 - اعمال فوق در این فصل در صورتی که به قصد مقابله با حکومت اسلامی باشد مجازات محارب را خواهد داشت. تبصره 2 - مجازات شروع به جرایم فوق شش ماه تا دو سال حبس می‌باشد؛

امیدواریم که سراغ این جرم نروید اما اگر دست به چنین اقدامی بزنید در دادسرا و سپس دادگاه عمومی محل وقوع جرم به این جرم رسیدگی می‌شود. دادستان هم شاکی خواهد بود و اهل رضایت دادن هم که نیست. البته این در موردی است که مجرم خوشبخت باشد و پای شاکی خصوصی به میان باز نشود. اگر پای این افراد هم به قضیه باز شود که اوضاع بدتر خواهد شد.

گفتیم یکی از مجازات‌های برای خسارت وارد کننده در نظر گرفته می‌شود جبران خسارتی است که

وارد کرده است. اما برای طلب این خسارت باید دادخواست؛ ارائه شود. پس از صدور کیفرخواست، پرونده جرم از دادسرا خارج و به دادگاه کیفری صالح ارسال می‌شود.

دادگاه کیفری صالح علاوه بر تکلیف رسیدگی به اتهام مطروحه وظیفه دارد تا در صورت درخواست شاکی مبنی بر جبران خسارات وارده به آن تقاضا نیز رسیدگی کند. به عبارتی زیان دیده که ممکن است یک شخص حقوقی مانند شهرداری یا اداره مخابرات باشد، باید با ارائه دادخواستی به دادگاه رسیدگی کننده به جرم، جبران خسارات ناشی از جرم را بخواهد.

این موارد را نیز به خاطر داشته باشید که اگر زیان دیده نتوانست یا اینکه نخواست در حین رسیدگی به اتهام اصلی، دادخواست جبران خسارت ارائه کند، می‌تواند پس از صدور حکم دادگاه کیفری این درخواست را داشته باشد منتها برای این درخواست باید راهی شورای حل اختلاف یا دادگاه حقوقی شود. همچنین دادخواست جبران خسارت بسته به رقم خسارتی که وارد شده متفاوت و به شرح زیر است:

1- اگر خسارت وارده کمتر از پنج میلیون تومان باشد باید به محکمه شورای حل اختلاف برود.

2- اگر بیشتر از پنج میلیون تومان باشد باید به دادگاه حقوقی محل اقامت خوانده دادخواست ارائه شود.